[illegible]కేసు

[illegible]వెంకటేశ్వరరావు

[illegible]

'బుద్ధిలేదు. బుద్ధిలేదు.' అని [illegible]

[illegible]

[illegible] పెట్టా [illegible] చెప్పా మరేదో వేసా' అదిగో. అప్పట్నుంచే వెంకటసామి పడిపొయ్యాడు జీతం రాంగానే లెక్కలువేసి అణాపైసల్తో సహా జమాలు వేయటం మొదలయింది. సొంత అవసరాలకని అడిగితే అరవై అరాలు తీసి గీసి గునుస్తూ విదిలించేది చిల్లర డబ్బులు.

'పోన్లే, బాగా ఏడవనీ' అని వూరుకుంటే రోజు రోజుకి వ్యవహారం మితి మీరింది. మొగాడని లేదు. తినే తిండి కాణ్చెంచి, వేసుకునే బట్టలు కాణ్చెంచి, తిరిగే తిరుగుళ్ళవరకు—అన్నీ ఆరాలు, అజ్మాయిషీలు, అదిలింపులు, సాధింపులు, లొంగదీసుకునే ప్రయత్నాలు, విజృంభించేయి.

'ఇదేంగోలరా బాబు! ఓర్నాయినా, ఈ ఆడది ఆడది కాదురా! అలుసిస్తే నెత్తికెక్కి శివాలు తొక్కుతాదిరా' అనుకున్నాడు వెంకటసామి. అయినా అనుకుని ఏం లాభం? ఆ బుద్ధి ఎప్పుడో వుండి వుండాల్సింది అని లెంపలు వేసుకున్నాడు. కాదంటె దర్మాయోగం. కోరి కోరి వింత పులిలాంటి మగడనా అటువంటి కందిరీగల పుట్ట నెందుకు తెచ్చిపెట్టు కుంటాడు.

అయినా అవి ఆరోజులు కాదుగంద!

రోజరోజుకి కండలు ప్రేలడి, జవసత్వాలు దిగి, నీర్సపడే వయసుతోపాటు ఏటువంటి మనిషి సిరుగారి పోవాల్సిందే గంద! రోజులు ప్రశాంతంగా, సాఫీగా గడవాలంటే చుట్టూ వున్న మనుషుల్తో సమాధానపడి సర్దుకుపోక తప్పదుగంద!

'మన వెంకటసామి బయట పులి, ఇంట్లో పిల్లి' అని ఆ రాస్కెల్ శ్రీశైలం కుయ్యానే కూసాడు. శ్రీశైలంకి వెంకటసామంటే, అతని పరపతంటే ఎక్కళ్ళేని దుగ్ధ, లోటి హెచ్చనిస్తేను అయినా శ్రీశైలానికి అభిమానం లేదు.

'ఇదిగో. పిల్లదానికి దాని మేనమామ వినికోయించి సంవత్సరం దాటతావుంది. పెళ్ళిచెయ్యరా అని పల్లెరూ పొడుస్తున్నారు. దాని వాలకాలు, జడ విదిలింపులు నీకేమీ చెప్పటంలేదా?' అంది వెంకటలక్ష్మి.

'నాకేం చెప్తాయేంటి?'

'ఓయి నా పిచ్చి తల్లిం(డ్రు)లారా! నాకు వయసు వచ్చింది, తొందరగా పెళ్లి

స్కూల్ ఆఫ్ కరస్పాండెన్సు కోర్సు

ఆంధ్రా యూనివర్సిటీ, వాల్తేరు (ఆం. ప్ర)

1973—74 విద్యా సంవత్సరంలో ఈ క్రింద తెలిపిన కరస్పాండెన్సు కోర్సులలో ప్రవేశముకు భారతదేశంలో గల అర్హులైన అభ్యర్థుల నుండి దరఖాస్తులు కోరబడుచున్నవి. దరఖాస్తులు స్వీకరించు ఆఖరుతేది 1 అక్టోబరు 1978.

1. 3 సం.ల బి. ఏ. డిగ్రీకోర్సులో మొదటి సంవత్సరము

హిస్టరీ, ఎకనమిక్స్ అండ్ పొలిటిక్స్.

2. 3 సం.ల బి.కామ్ డిగ్రీ మొదటి సంవత్సరము

బోధనాభాష : ఇంగ్లీషు

డిగ్రీకోర్సులో ప్రవేశానికి అర్హతలు:— పి. యు. సి./హైర్ ఎస్. లేక ఎం. పి. సి. ఎస్. ఎల్. సి. లేక బోర్డుచే నిర్వహించబడిన ఇంటర్మీడియెట్ పరీక్ష లేక సీనియర్ కేంబ్రిడ్జి పరీక్ష లేక వీటికి సమానముగా గుర్తించబడిన పరీక్షలయందు ఉత్తీర్ణులైన అభ్యర్థులు బి.ఏ., బి.కామ్ కరస్పాండెన్సు కోర్సులలో ప్రవేశమునకు అర్హులు.

2. రెండు సంవత్సరముల ప్రీయూనివర్సిటీ కోర్సు

పార్టు I : ఇంగ్లీషు.
పార్టు II : తెలుగు, హిందీ
పార్టు III : గుర్తించిన ఈ క్రింది కాంబినేషన్లలో గ్రూప్ ఒకటి.

1. ఇండియన్ హిస్టరీ, సివిక్స్, ఎలిమెంట్స్ ఆఫ్ ఇండియన్ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్
2. ఎకనమిక్స్ అండ్ సివిక్స్
3. ఎకనమిక్స్, అకౌంట్సు అండ్ కమర్షియల్ నాలెడ్జి
4. ఇండియన్ హిస్టరీ, ఎకనమిక్స్

బోధనాభాష : తెలుగు లేక ఇంగ్లీషు,

కోర్సులో ప్రవేశమునకు అర్హతలు:—

మెట్రిక్యులేషన్ (పాత మరియు క్రొత్త రెగ్యులేషను) ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి. మరియు హెచ్. ఎస్. సి. లేక ఆంధ్రా యూనివర్సిటీచే వీటికి సమానముగా గుర్తించబడిన, పరీక్షలలో ఉత్తీర్ణులైన అభ్యర్థులు పై కోర్సులో ప్రవేశమునకు అర్హులు.

స్కూల్ ఆఫ్ కరస్పాండెన్సుకోర్సులలో ప్రవేశమునకు ముందుగా కళాశాలలో అటెండెన్సు మినహాయింపును యిస్తూ, రిజిస్ట్రార్, ఆంధ్రా యూనివర్సిటీ, వాల్తేరు వారి నుండి సర్టిఫికేటును అభ్యర్థులు పొందవలయును.

పై కోర్సులలో కరస్పాండెన్సు కోర్సులలో నమోదుకానిదే పై సబ్జక్టులకు, అభ్యర్థులు ప్రయివేటుగా హాజరుకావడం యూనివర్సిటీ అనుమతించదు. ఎగ్జంప్షన్ దరకాస్తులు మరియు ఎగ్జంప్షన్ రుసుము రు 75లతో సహా రిజిస్ట్రార్, ఆంధ్రా యూనివర్సిటీ, వాల్తేరు వారికి 1 అక్టోబరు 1973 తేదిలోపుగా ఈ సంవత్సరంకు పెనాల్టీ లేకుండా అందవలెను. ఆటుతర్వాత ఈ క్రింద తెలిపిన ప్రకారము— పీనల్ ఫీజుతోపాటు ఎగ్జంప్షన్ ఫీజు రు 75 లతో సహా రిజిస్ట్రార్ వారు దరకాస్తులను స్వీకరించెదరు.

2—10—1973 నుండి 10—10—1973వరకు రు. 5—00
11—10—1973 నుండి 30—11—1973 వరకు రు 10—00
1—12—1973 నుండి 15—12—1973 వరకు రు. 35—00

ఆసక్తి గల అభ్యర్థులు ప్రాస్పెక్టసు, సిలబసు, ఎగ్జంప్షన్ కొరకు, ప్రవేశము కొరకు దరకాస్తులను రు. 5లు మనిఆర్డరు చేసి ఈ క్రింది సంతకందారునికి పంపవలెను. మనిఆర్డరు కూపను మీద ఎందు నిమిత్తము పంపేది వ్రాయవలెను.

ప్రొఫెసర్ కె. వి. శివయ్య,
డైరెక్టరు.

చెయ్యాలా అని అంటుంది.'

'ఆ రోజుల్లో నువ్వూ నీ తల్లిదండ్రులతో అట్లానే అన్నావేంటి ?'

'వాళ్లైనా ఎవరయినా అట్లా అంటారేంటి ? ఎదటివాళ్లు గ్రహించాలిగాని—అన్నీ ముద్దు వ్యవహారాలు, మొరటు తనమూ...'

వెంకటలక్ష్మి అంత మోటుమాట అన్నందుకు ఆశ్చర్యపడినా అందులో నిజం లేకపోనందువల్ల పూరుకుండి పోయేడు వెంకటసామి.

'ఇంతకీ ఏంటంటారు?' రెక్కించింది.

'మా సత్తాణవున్నాడు గందా !'

'ఎవరు ? ఆకాకి మొహమా ? నీ మేనల్లుడా ?'

'అవునే. ఆడేనే నా అల్లుడుకూడ. ఆడికేం తక్కువ ? ఉద్యోగం చేస్తున్నాడు, గంద !'

'వెంతమాత్రం వద్దు కాదు. దానికి మంచిచదువు చదివినవాడు కావాలి.'

'ఆమాట అది అందా ?'

'అది అనాలేంటి ? నాకు తెలవదా ?'

సత్తాణ తల్లి వెంకటలక్ష్మి ఆడపడుచు. ఆ రోజుల్లో ఏదో గొడవొచ్చి వెంకటలక్ష్మి ఆడపడుచుతో తెగతెంపులు చేసుకుంది. ఈ రకంగా మరలా 'తనవాళ్ల'తో కలవాలని వెంకటసామి అనుకుంటున్నాడని వెంకటలక్ష్మి అనుమానం'

'ఇప్పుడు సత్తాణకి ఏంతక్కువే ? కుర్రాడు బుద్ధిమంతుడు. ఆడు నా మేనల్లుడవే గదా నీ మొండినట్టు ?'

'ఏమయినా అది జరిగేదిగాదు గాని...' అని ఫైనల్ చేసేసింది వెంకటలక్ష్మి.

'చూద్దాం విద్య.' అని పూరుకున్నాడు వెంకటసామి.

కాని అతను పూరుకున్నా పూర్కో నిచ్చేట్టుకాదు వెంకటలక్ష్మి.

రోజురోజూ జోరీగలా మోగుతుంది. చెవులో.

ఆ మోతకి వెంకటసామి గాబర్తి పట్టుకున్నలివాడు.

ఈ రోజు పగలల్లా కొట్టుకుని కొట్టుకుని అలిసిపోయి ఇల్లు చేరే వెంకటసామి. మరల రాత్రి డ్యూటీ పడింది. 'ఏవోయ్ వెంకటసామి ! ఎక్కడా కేసుల్లేవు ! మార్చి అయిపోతుంది, నువ్వుకూడ ఇట్లా అయితే వీట్నాగోయ్ !' అన్నాడు ఎస్సయి. 'కేసులు గావాలి. రాత్రికి అట్లా పూరిమీదపడి ఏట్లాగయినా కొన్నయినా కేసులు తోలుకురా' అని హెచ్చరిక చేసాడు. 'సరేసార్.' అని ఇల్లు చేరేసరికి దెబ్బతిన్న ఆడపులిలా మీదపడింది వెంకటలక్ష్మి.

'దానికి బుద్ధిలేదు. అంతా నీపోలికే. 'నన్ను చూసుకోటానికి పెళ్లికొడుకు వస్తాడేకుంకా' అని పొద్దున చెప్పానా? సమయానికి బయటికి జారుకుని అయిపు లేకుండా పోయింది' ఇదంతా మళ్ళా ఇచ్చిన చనువే. నువ్వు, నీ చెల్లెలూ చేరి నా కూతుర్ని నాకు కాకుండా చేసారు. 'వాళ్ళు' వచ్చి విస్సిమాటలని పోయారు ! నువ్వు, నా చెల్లెలు కావాలనే ఇదంతా ఇట్లా చేస్తున్నారు. అని అన్నం ముందు కూర్చున్న వెంకటసామి ముందు పురాణం మొదలెట్టింది వెంకటలక్ష్మి.

'నోర్ముయ్యి' అన్నాడు అసలే చికాకు మీదున్న వెంకటసామి

'ఏం విందుకు ముయ్యాలి ? ఎదిగివచ్చిన కూతురికి పెళ్లిచెయ్యటం చాతకాదుగాని 'అథార్టీ' అయితే బాగానే చలాయిస్తావు. అందుకేం తక్కువలేదు. రేపేమన్నా అయితే...' అని అందుకుంది వెంకటలక్ష్మి. ఆతర్వాతా గొడవా అయింది.

'బుద్ధిలేదు బుద్ధిలేదు' అని గొణుగుతూ నడుస్తున్న వెంకటసామికి ఎదురు దెబ్బ తగిలింది. 'అమ్మ. నెమ్మ' అనుకుంటూ పై జ్ఞాపకాల్ని నెమరేసుకున్నాడు వెంకటసామి.

చల్లగాలి మెల్లమెల్లగా వీస్తూంది.

ఆకాశంలో చంద్రుడు వెన్నెల్ని గుమ్మరిస్తున్నాడు.

సముద్రం ఎగిరిపడుతూ ఆకాశాన్ని అందుకోటానికి ప్రయత్నించి అలిసిపోయి నురుగులు కక్కుతూంది తెల్లతెల్లగా. వెంకటలక్ష్మి జ్ఞాపకాల్తో తల తిరిగి 'న్యూసెన్సు. న్యూసెన్సు.' అనుకున్న వెంకటసామికి 'న్యూసెన్సు' కేసు కావాలని గుర్తు వచ్చింది. బీచిలోను ఇంక వ్యక్తులెవ్వరు లేరు. అంతా నిర్మానుష్యంగా వుంది.

మున్సురు సరిచేసుకుని ఆలోచనని విడదలించుకుని వాళ్ళ ఎర్ర్కుని చుట్టూరా కళ్లు చికిలించుకుని చూసాడు వెంకటసామి, కేసులకోసం. అంతలో ఆ పెద్ద ఇసకపర్రల వెనక అలికిడి అయినట్లు అయింది !

గబగబ అటు నడిచాడు వెంకటసామి. అతన్నిచూసి యువ్వనంతో పిటపిటలాడుతున్న 'వాళ్లిద్దరు' ఉలికిపడి లేచారు. ఆ ఇద్దరి మెడల్లోను తెల్లతెల్లని పూలదండలు !

'ఏయ్ ! ఎవరుమీరు ? పోలీసు స్టేషన్కు పదండి' గర్జించాడు వెంకటసామి, న్యూసెన్సుకేసులో అని కలవరిస్తున్న ఎస్సయి కరువు తీరుతుందని సంబరపడి. ఈ దెబ్బతో ఆ శ్రీశైలంగాడూ దొరవయిపోవాలి.

'ఏయ్. లేచిరండి. పిడత మొహాల్లారా !' అని మీసాలు దువ్వాడు వెంకటసామి.

'ఎవరయ్యా నువ్వు. మేం భార్యాభర్తలం.' అన్నాడు ఆ కుర్రాడు.

'ఇదంతా స్టేషన్లో తెలుసు ందిలే రావోయ్ పూలరంగా. నా సామిరంగా హెడ్కానిస్టేబు వెంకటసామి దగ్గరా నీ ఆటలు ?...'

'ఓయ్ ! మామా ! నువ్వా ! నేను సత్తాణని గుర్తుపట్టలా ?'

'సత్తాణ ?' గుర్తుపట్టినా పోలీసు బెట్టు సరిమాసాడు వెంకటస్వామి

'నీ అల్లుడ్ని !

'డూటీదగ్గర అల్లుడులేదు. ఎవరాపిల్ల ?'

'నీకూతురు కనకం.'

'కనకమా !' ఆశ్చర్యపోయి స్తంభించిపోయాడు వెంకటసామి, కొన్నిక్షణాలు.

అవును, మామా ! మేమిద్దరం ఇవాళే పెళ్లి చేసుకున్నాము. కనకాన్ని ఈ అంతాన ఎవడికోకట్టి బెట్టుతారని వచ్చి ఏడ్చింది. ఏమైతే అయిందని తెగించి ఎదురుతిరిగి గుళ్లో పెళ్లి చేసుకున్నాం.'

'సర్లేరా. న్యూసెన్సుకేసు, యబ్డక్షను కేసు పెట్టి నీ పెళ్ళి మళ్ళీ చేస్తాలే. నీకెన్నిగుండెలురా !' కోపంతో బుసలు కొట్టాడు వెంకటసామి.

'మామ. మామా. మామా.' అని బ్రతిమాలాడు సత్తాణ. 'నాన్నా. నాన్నా.' అని కళ్లంట నీళ్లు పెట్టింది కనకం.

వెంకటసామి మరింతగ రాయివలె అయి గర్జించాడు. ఇప్పు మొచ్చినట్టు తిట్టాడు. వాళ్లని పోలీసు స్టేషనువయిపు నడిపించు

కళ్ళు, వెంకటలక్ష్మి మీద, క్రిందం మీద గం తన కోపతాపాల్ని, ఆవేదన లాడుతున్న వాళ్ళ మీద చూపిస్తూ, గదమాయిస్తూ వదుస్తున్న వెంకటసామి అనుకోకుండానే చూపు ప్రక్కకి తిప్పి—

తలుపులు బార్లా తెరిచివున్న తన ఇంటినీ,

ఆ ఇంటి అరుగుమీద నిలబడి ఎదురు తెన్నులు చూస్తున్న వెంకటలక్ష్మిని చూసి ఉలుక్కుమన్నాడు.

'అమ్మా.' అంటూ పరిగెత్తుకువెళ్ళి తల్లిని వాటేసుకుంది కనకం.

'ఏంటే నా తల్లీ? ఏమయిందే?' అని కంగారెత్తిపోయింది, తల్లి.

ఆ వెనకాలే వెళ్ళిన వెంకటసామిని 'ఏంటేదంతా?' అని ఉరిమిచూసి అడిగింది, వెంకటలక్ష్మి.

'న్యూసెన్సు కేసు' అని గొణిగాడు వెంకటసామి.

'ఏమిటి నా బొంద. అర్థమయి చావటల్లేదు' అంది వెంకటలక్ష్మి.

తన వెనకాల వచ్చిన సత్యాణ్ణి ఇవతలకి ఈడ్చి, 'అదుగో చూడు ఈడు దాన్ని దొంగపెళ్ళి చేసుకుని సముద్రపొడ్డున కులుకుతున్నాడు, ఇద్దరిమీద కేసు పెట్టి స్టేషనుకి తీసుకెళ్తున్నాను.' అన్నాడు హూంకరిస్తూ వెంకటసామి.

'కేసులేదు. నా మొహంలేదు. అయిపోయిందాన్కి అన్నరి చేసుకుంటావంటావేం? మువ్వలు ఉండ్రడిపేవా?' అని బావుకరించింది వెంకటలక్ష్మి.

'అయితే నువ్వు ఈ పెళ్ళికి ఒప్పుకుంటావా?!'

'ఒప్పుకోక ఏం చావమంటావు? కడుపు చించుకుని కాళ్ళమీద వేసుకోమంటావా? ఏం మనిషివి నువ్వు?' అని కడుపులోని దుగ్ధ వెళ్ళడి చేసింది వెంకటలక్ష్మి.

'అత్తా' అంటూ వెంకటలక్ష్మిని వాటేసుకున్నంత పని చేసాడు సత్యాణ్ణ, పరుగెత్తి వచ్చి పోయి.

'అయిందేదో అయిపోయింది' అంటూ తల్లి 'ఎందుకు? లోపలికి పదండి అమ్మాయి అబ్బాయిని తీసుకుపో' అంది వెంకటలక్ష్మి ముక్కు చీదుకుంటూ.

'అయితే నువ్వురా. ఇదంతా నువ్వే వెనకాల వుండి చేయించావు నీ మీద న్యూసెన్సు కేసు పెట్టాను' అన్నాడు వెంకటసామి బింకంగా.

'నీకేమన్నా పిచ్చెత్తిందా? ఇదేం సంబంధం? లేని డ్యూటీ నెత్తిమీద వేసుకుని అర్ధరాత్రికాడ ఈ మద్దెల దరువు లేమిటి?' అంటూ అంత లావు వెంకటసామిని చెయ్యిపట్టుకుని, లోపలికి ఈడ్చుకుపోయి దడాలున తలుపు వేసింది వెంకటలక్ష్మి, దబాయించి.

అవతలికే గదిలోకి చేరగ్గర చేరి 'ఏం అవుతుందా నాయనా?' అని దడ దడ లాడుతున్న సత్యాణ్ణ, కనకాన్ని ఆనందపారవశ్యంతో గట్టిగా వాటేసుకున్నాడు! ●

ఎవ్వరికి ఏవి మిత్రములు?

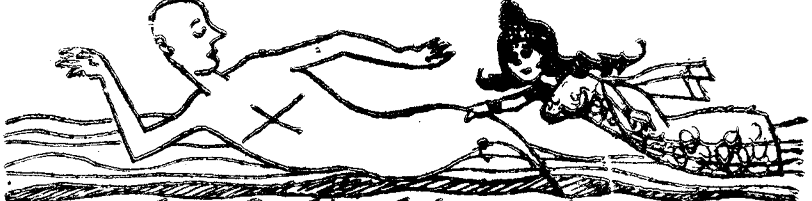

బులుసు వెంకటరమణయ్య

మన శ్రేయస్సును కోరి హితాన్ని ఉపదేశించే వారూ, అవసరమైనప్పుడు సహాయపడేవారూ మిత్రులని మనకు తెలుసును.

మిత్రులు కొందరు ప్రాణమయి ఉంటారు. అప్రాణులైన మిత్రాలు ముఖ్యమైనవి ఉన్నవి. అవి ప్రాణం వున్న మిత్రులతో సమానమైనవి. కొన్ని సమయాల్లో అంతకంటె ఎక్కువే అని కూడా చెప్పవచ్చును.

మైత్రి కలవారు చాలామంది ఉండవచ్చును. కొన్ని ప్రత్యేక సమయాల్లో ప్రత్యేక మిత్రాల అవసరమే ఉంటుంది— ఎలాగంటే—

'ధర్మో మిత్రం ప్రమీతస్య
విద్యా మిత్రం ప్రవాసినః
భార్యా మిత్రం గృహస్థస్య
దానం మిత్రం మరిష్యతః.'

మృతి చెందినవానికి ధర్మమూ, విదేశాలలో ఉన్నవారికి విద్య, గృహస్థునికి భార్య, మరణించనున్నవానికి దానమూ మిత్రములని దీని అభిప్రాయం.

మానవుడు మరణించి—ఈ లోకాన్ని విడిచి వెళుతున్నప్పుడు అతని వెంట—అతడు చేసిన ధర్మ కార్యమే వెళుతుంది. మరేదీ వెళ్ళదు. అదే అతనికి సహాయం. అందువల్ల మృతునికి ధర్మమే మిత్ర మవుతున్నది.

మనం స్వదేశాన్ని విడిచి దేశాంతరానికి వెళ్ళితే—'నేను ఫలానా దేశస్థుడను; ఫలానా వంశంలో జన్మించిన ఫలానా వారి బంధువును' అని చెప్పినందువల్ల గౌరవం కలగదు. ఎవ్వరూ సహాయపడరు. 'నేను విద్వాంసుడను' అని చెప్పి, నిరూపించినట్లయితేనే ఆదరం కలుగుతుంది. అందేత—విదేశానికి వెళ్ళిన వారికి విద్యయే మిత్రం అవుతుంది.

గృహస్థుడైనవాని మంచి, చెడ్డలను గమనించే శ్రద్ధ తీసుకోలేరు సోదరీ సోదరులుగాని, కొడుకులుగాని కారు. భార్యయే గమనించి, తదనురీతిని గమనించి కావలసిన సౌకర్యాలను కలిగిస్తుంది. గృహస్థునికి అతని భార్యయే మిత్రమని గ్రహించాలి.

మరణించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నవారిని ఉద్ధరించే మిత్రం అతడు ఆ జన్మలో ఆచరించిన దానమే గాని మరొకటి కాదు. ఎందుచేతనంటే — అతడు ఆ సమయంలో చేసే దానం అతనికి ఉత్తమగతిని కలిగిస్తుంది. ఈ కారణాన్నిబట్టి దానం చెయ్యడమే మరణించనున్నవానికి మిత్రమని తెలుస్తూ ఉన్నది. ●